

1^e Lezing: Handelingen 2,42-47
Evangelielezing: Johannes 20,19-31

Beste mensen,

1) De eerste lezing komt uit de Handelingen der Apostelen. Ik heb dat altijd een heel apart boek gevonden in het Nieuwe Testament, omdat de apostelen, die in het Evangelie soms als iconen zijn, als archetypen, hier – in deze verhalen en verslagen - heel dichtbij komen.

De tijd die de apostelen met Jezus doorbrengen lijkt als het ware de geschiedenis te overstijgen. Wat daar gebeurt is nauwelijks te bevatten; die unieke ontmoeting tussen God en mens op aarde en in de persoon van Jezus zelf. Dit is het tweede moment in Gods grote drieluik van Schepping, Verlossing en Voltooiing. Daar zijn de apostelen ooggetuigen van geweest. Zij baden als het ware in Jezus' goddelijkheid. Dat maakt hen voor ons tot legendarische, mythische figuren. Zoals Mozes de brandende braamstruik zag, waarin God Zich voor het eerst direct kenbaar maakte, zo zagen de apostelen Jezus lopen, en praten, en rusten, denken en bidden.

Hierdoor staan de apostelen uit de Evangeliën op een bepaalde manier ver van ons af. Maar in de Handelingen herkennen we ze plots overduidelijk als onze voorgangers, als medechristenen die tobben hoe ze gestalte kunnen geven aan de woorden en de opdracht van de Heer. Als je de teksten uit Handelingen leest dan zie je ze als het ware reizen, je hoort ze discussiëren, zelfs ruzie maken over hoe te leven en wat te verkondigen. Hier is niets mythisch aan, dit is *down to earth*. Dit is het alledaagse leven van een christelijke gemeenschap, ja, van een parochie.

2) Waardoor kenmerkt zich een christelijke gemeenschap, een parochie? De lezing uit Handelingen geeft ons hier antwoord op. Zo staat er:

- De eerste christenen leggen zich ernstig toe op de leer van de apostelen
- Zochten vormen van gemeenschappelijk leven
- Goederen worden naar behoefte met elkaar gedeeld
- Ontmoeten elkaar in het breken van het brood en gebed

We herkennen hierin de klassieke verdeling van het pastoraat in vier delen: catechese, kerkopbouw, diaconie en liturgie. Zoals u ziet worden beleidsplannen niet zomaar uit de mouw geschud! In een notendop, in een paar zinnen, wordt hier onze kerk beschreven zoals die nu nog steeds is. Wij vormen zo'n christelijke gemeenschap, en ieder van ons maakt daar op zijn of haar eigen wijze deel van uit. We zijn niet allemaal hetzelfde en we denken niet allemaal hetzelfde. Toch vormen we een gemeenschap. Samen stropen wij de mouwen op om deze groep mensen levendig te houden, maar ook om zorg te dragen voor degenen onder ons die ziek of zwak zijn geworden. We hebben tevens oog voor de wereld om ons heen. Mensen kunnen een beroep op onze zorgzaamheid doen, ook al maken ze niet direct deel uit van onze parochie. Die openheid naar buiten brengt ons ook in contact met parochies elders.

We zijn in die zin als gemeenschap niet zelfgenoegzaam, we kunnen niet zomaar ons eigen, lokale leventje leiden. Dat gaat direct in tegen de opdracht om een lichaam van Christus te zijn en om gericht op de wereld te zijn. We hebben de opdracht om één volk te zijn voor Gods aangezicht, gedoopt in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

3) Maar wat houdt ons dan bijeen, in al onze diversiteit, waaraan kunnen we onze eigen ideeën en vormen toetsen? Wat maakt dat wij hier in Veenendaal ons verbonden weten met bijvoorbeeld de gemeenschap in Ede, of in Wageningen, of een parochie in Italië, in Zambia, of ondergronds in China of vervolgd in Iran? We lezen: *'De eerste christenen*

legden zich ernstig toe op de leer van de apostelen'. De apostelen werden naar alle windstreken uitgezonden, maar met regelmaat kwamen ze weer bij elkaar samen, troffen ze elkaar om ervaringen te delen, om de verschillende gemeenschappen die ze leidden op elkaar af te stemmen en Jezus' eigen woorden en handelen te overdenken en te beschermen. En de apostelen kozen hun opvolgers, legden hun de handen op en gaven dezelfde opdracht mee. Ook deze opvolgers werden de wereld ingezonden, en kwamen soms weer samen om de woorden en de handelingen van Jezus te overdenken in nieuwe tijden en in nieuwe culturen en landen. Op gegeven momenten kregen deze ontmoetingen van de apostelen en hun opvolgers de naam 'concilie'. Dit proces van opvolging noemen we de apostolische successie.

4) Die hele specifieke taak van de apostelen om de woorden van Jezus te overdenken en al die christelijke gemeenschappen met elkaar te blijven verbinden als een lichaam, wordt tot in onze tijd in eerste instantie voortgezet door de bisschoppen. Dat zijn de opvolgers van de apostelen, door de eeuwen heen. Maar het erkennen van deze opdracht en de autoriteit van bisschoppen is niet altijd eenvoudig, zeker niet in onze tijd en streek en cultuur. Ook de leer van de apostelen die ernstig gevolgd moet worden, de leer van de verbonden kerk, is iets waar veel mensen zich mee schuren. Omdat hetgeen de kerk van ons vraagt niet altijd eenvoudig is, en niet altijd begrijpbaar is.

Maar wees gerust, u mag zich hiermee schuren. Onze kerk is geenszins een eenheidsworst. Onze kerk is helemaal niet perfect. Net zoals de apostelen stevig met elkaar in de clinch konden liggen, zo geldt dat ook voor hun opvolgers. Zo gek is dat niet, want onze boodschap, het Evangelie, is uiteindelijk voor ieder van ons, van peuter tot paus, een mysterie. Maar misschien dat het iets tot nadenken stemt, en vertrouwen oproept, dat deze structuur al in de vroegste christelijke gemeenschappen herkenbaar is: er is de lokale gemeenschap en er is de sturing en de leer van de apostelen en hun opvolgers, die alle lokale gemeenschappen door de tijden en culturen heen samenweven, tot één Lichaam van Christus.

5) Maar er is niet alleen de eenheid van de leer, of de eenheid van het woord en het verstand, maar ook de eenheid van het gebed. Dat brengt ons na het gemeenschapsleven ofwel de kerkopbouw, na de diakonie en de leer van de apostelen en de kerk ofwel de catechese, bij het laatste kenmerk van een christelijke gemeenschap: liturgie en gebed, heel bijzonder de Maaltijd des Heren. Na tweeduizend jaar treffen wij elkaar nog altijd rondom het breken van het brood, zoals Jezus dat aan ons vroeg: blijft dit doen om Mij te gedenken. We komen samen en in de lezingen herinneren wij ons de woorden en daden van Jezus. We overpeinzen ons geloof en leven in gezamenlijk en individueel gebed. We delen brood als teken van Jezus' zelfgave.

Maar is hiermee alles gezegd? Is hiermee alles geduid? Nee, laten we niet vergeten dat de leer van de apostelen, de leer van de kerk ons en elke parochie in de hele wereld, in deze, in oude en in komende tijden het volgende aanreikt: in de Eucharistie is Jezus zélf de eerste voorganger, Hij breekt het brood en geeft Zichzelf aan de Vader en aan ons. In dit gebroken brood komt Jezus werkelijk en tastbaar in ons midden. En als wij dat horen, dan zullen wij soms of vaak of altijd als Tomas reageren: we twijfelen. Is Jezus werkelijk onder ons? Deelt Hij met ons de maaltijd? Niet enkel als een herinnering, maar Zelf. Wij willen ook eerst zien en dan geloven.

Een paar dagen later mag Tomas als laatste de Heer van aangezicht tot aangezicht zien en raken. Dit is ons niet gegeven. Maar Jezus zegt: zalig die niet zien en toch geloven. Wij proberen door gebed, overdenking en overgave als die zaligen te worden. Als wij het brood ontvangen, ontvangen wij de Heer zelf, leggen wij als het ware onze handen op Zijn wonden. Wij zien de Heer weliswaar nog niet van aangezicht tot aangezicht, maar toch mogen we geloven dat Hij op dit moment werkelijk in ons midden is. Amen.

- Pastoraal werker Yuri Saris